

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 108 K, félfévre 54 K, negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Felélős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

A liberalisták is megpróbálták mindenféle eszközt, utat és módot felhasználni arra, hogy lehetetlenné tegyék a ma már annyira virágzó és gazdasági téren oly nagy sikereket elért keresztény gazdasági és fogyasztási szövetségeket. Elterjesztették róluk a lehető leglehetősebb híreket, felhasználták a tiszteltetlen kereskedelem összes eszközeit. Dobra ütöttek, hogy a mutatózó árcsökkenéssel kapcsolatban a legtöbb szervezetet a csőd szelén áll és hogy ebből kifolyólag a szervezetek hitelezőit, üzletreszes tagjait a lehető legnagyobb veszély fenyegeti. Mindez mitsem használt. Sem a hitelezők, sem az üzletreszesek nem álltek fel az alapítatlan híreszteléseknek, a keresztény szervezetek nyugodtan folytatják nemzetgazdasági szempontból megmérhetetlen becsű munkásságukat.

És a forma nem vált be; tehát más-sal próbálkoznak Káin utódai. A szabócs-megyei Laskod községben csak rövid idővel ezelőtt nyílt meg egy Hangya fogyasztási szervezet és alig pár hónap alatt igen szép virágzásnak indult. Nagyon, de ki-mondhatatlanul nagyon félt ez Klein Mayer-nek, mert hisz míg nem volt keresztény szervezet a községben, addig ő volt az egyeduralgó, ő reá volt utalva az egész község. És most a vásárló közönség mind a keresztény szervezetek birtába csődült, míg Klein úr bosszankodva tépdeste szakállát. Egy napon merészet és nagyot gondolt Klein úr: tintát és papírt vett elő s a keresztény kurzus és a fehér terror nap-jában ez a „szegény üldözött” zsidó oly merészségre vetemedett, hogy fenyegető le-velet írt a szervezet vezetőjének, hogyha csak egy kicsit is kedves a rongyos „gaj”-élete, hagyjon fel azonnal a szervezeti birtal, mert különben nagyon megadhatja az árát. A szervezet vezetője mosolygott a levélben, hisz nagyon jól sejtette, honnan fúj a szél. De ez egyszer meghazudtolta önmagát a közmondásos zsidó gyávaság. Pár nap múlva, hogy a fenyegető levél elment és a szervezet még mindig nem zárta be ajtaját, egy éjszaka csak kigyul-ladt a szervezet vezetőjének pajtája, is-tállója és légett. Klein úr és családja már biztonosságban van — az ügyesség-fogházában. Ez egyszer nyíltan hadat üzent a zsidó. Bár mindig ilyen nyíltsággal lép-nének fel ellenünk; mennyivel könnyebb, rövidébb s egyszerűbb volna közzötünk a leszámolás, mely immár oly sok század óta tart!

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen.”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítóminktól.)

Az új kormány.

Budapest, ápr. 14.

Gróf Teleki Pál bejelenté a kormányzó úr öfömlétségének az öss-zminiszterium lemondását. A lemondást a kormányzó elfogadta és ezért az új kormány megalakításával gróf Bethlen István nemzetgyűlési képviselőt bizta meg, aki folyamatba tette a tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások eredményre vezettek és gróf Bethlen István ma abban a helyzetben van, hogy részletes előterjesztését meg-tehesse. A hivatalos lap holnapi számá-ban fogják közzétenni az erre vonatkozó kéziratokat. Az új kormány holnap fogja letenni a hivatalos esküt. Az új kormány az eddigi koalíciós alapon fogja műkö-dését megkezdeni nemzeti keresztény és agrár irányban.

Budapest, ápr. 14.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának gróf Bethlen István kormány-alakítása elleni állásfoglalását illetőleg a párt vezetője a következőket mondta: — A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának semmiféle kifogása sincs gróf Bethlen István kormányalakítása ellen. A vállalkozóra nézve a párt hangulata ked-vező és nem fog nehézséget okozni.

A kisgazdapártban nagy meglepe-tést keltett az esemény.

A régi kormányból Hegedüs Lóránd pénzügyminiszter, Vass József közoktatás-ügyi miniszter, Belitska hadügyminiszter és természetesen nagyatádi Szabó István is részt vesz az új kormányban. Benárd-hoz gróf Bethlen nem ragaszkodik. Utód-jául Huszár Károlyt szeretné megnyerni. Bethlen ma délelőtt másfél óráig tár-gyalt Telekivel, azután a képviselőházba sietett, hogy Rakovszky Istvánnal tár-gyaljon, mivel azonban nem találta Ra-kovszkyt a Házban, vele a Nemzeti Ka-szinóban fog tárgyalni délután.

A sajtófőnök is lemondott.

Budapest, ápr. 14.

A miniszterelnöki sajtóosztály ve-zetője, Gebhard lemondott állásáról. Teg-nap adta be a lemondását gróf Teleki Pálnak, aki a felmentést már meg is adta neki.

Magyarország

mai gazdasági és politikai bajainak kut-forrása földmívelésének hanyatlásában rej-lik; hogy iparunk és kereskedelmünk pang, hogy a megélhetés egyre nehezebbé válik, hogy pénzügyeink romlottak, s az ország politikailag teljesen legyengült: ennek a vesztett háború után a második és leg-főbb oka az, hogy a magyar földmívelés teljesítő képessége három évtized óta nem tart lépést a szükségletek kielégíté-sének növekedésével. Az egyoldalú szem-termelés, a rablógazdaság rendszere, mely a hatvanas évek óta alkalmazásban van, fölépte a föld őseréjét; már nem adja ki a talaj úgy a termést, mint régebben; a föld népe, magának sem levén elég ke-nyere, nem tud kenyeret adni az iparos-nak, kereskedőnek s az értelmiségnek; minden társadalmi osztály adósodik s az ország mindegyre jobban ki van szol-gáltatva a hitelezők kénye-kedvének.

A szemmel látható szomorú hanyat-lást csak ott lehet orvosolni, ahol a baj fészke van: a mezőgazdaság gyökeres reformjára van szükség; a gazdálkodás-nak új, a mainál intenzívebb rendszerére, hogy a talajkimerülés hatásai megszűn-jenek s a föld dúsabban termővé legyen. És szükség van rá minél előbb, mert így soká nem tarthat; ha a legutóbbi tizenöt év és a háború elég volt ahhoz, hogy az országot a teljes hanyatlás lej-tőjére vigye; további tizenöt elég ahhoz, hogy végkép tönkre is juttassa.

Ki legyen azonban, aki a gazdasági reformot kezdeményezi és végrehajtja. Magyarországon eddigéig a nagybirtokos-osztály volt minden; mondhatni az ő kezében van még ebben a percben is az államhatalom; csak egy újját kell meg-mozdítani és már is eltűnt minden aka-dály a mezőgazdaság átalakulása elől. Csakhogy a nagybirtos osztálynak nem ez az érdeke, sőt neki egyenesen érdeke, hogy a mai extenzív szemtermelés tovább is fennmaradjon. Hiszen módjában állott volna már régen, még mielőtt a hanyat-lás megkezdődött, hogy a saját, nagy-kiterjedésű földjein, jobb, intenzívebb ter-melés-rendszert honosítson meg és mód-jában lett volna, hogy a kezében volt államhatalom útján gondoskodjék a kis-gazdák megfelelő mezőgazdasági oktatá-sáról, ha nem lett volna mindez éppen az ő érdeke ellen. A nagybirtok ráfeküdt a kisbirtok művelés-technikai haladására, ő maga, értéktelen apróságoktól eltékvintve, semmit sem hozott és mindent befolyásoló erejével már csirájában elfojtotta a való-ban jó és hasznos kezdeményezésekre

irányuló törekvéseket. Oly tényező, mely a mezőgazdaság reformjának zászlaját fölemelni, a mindenható nagybirtokkal szembeállni elég erős lett volna, nem volt; meg a kisbirtokosság, melynek bőrére ment a dolog, nem produkált egyebet, apró és lehetetlen pártocskáknál; a földmives osztály zöme aludt a nagybirtok árnyékában.

Ma a kisbirtokos osztály ébredésének imponáló jelei mutatkoznak. Ugy látszik ez a nagy, szürke tömeg, mely az országnak kenyeret ad, s amely a politikában eddigig quantitate negligens volt, a tizenkettedik órában talpra állott és mint legközelebbi érdekelt fél, maga fogja kezébe venni a mezőgazdasági reform ügyét, a nagybirtok ellenére. Ha megteszi: megszabadítja gazdasági életünket egy lidércnyomástól és országunkat rövidesen a fejlett kulturáramok sorába emeli. D.

Testvéreink!

Kisgazdák, földmivesek, földmunkások!

Hívó szavunk nem volt a pusztaiban elhalt kiáltó szó, mely meghallgatásra és lelkes visszhangra talált egész Dunántúlon. Miként az első tavaszi napsugárba ki-reppent szorgos, dolgos méhrajok zsongása, jön felénk az üdvözlőtek, bejelentések özöne: „Jöviünk, ott leszünk mindnyájan a mi nagy napunkon!” Örömteljes biztatás ez nekünk a jelenben és erős, meg nem dönthető reménység a jövőre, hogy a *Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség* eszméje, mint egy hatalmas sudár tölgy fog kibontakozni itt szemünk előtt a legközelebbi napokban. Hisz megnyitották hívó szövegüket előtt lelketeket, szívetekbe fogadtatok bennünket, hazánk földjének becsületes népe, nemzeti erősségünk, magyarságunk acélos gyökere.

Jertek, élesszétek az oltárt, melyen a hazaszeretet s a vallás kettős olajtűze ég. Jertek áldozni! S míg itt áldoztok, míg tanúságot tesztek önmagatokról: élő tényekkel cáfoljátok meg a reátok hullott vádakat.

Jertek, magyar testvéreink, megmutatni, hogy valóban magyarok, keresztények és jóban-rosszban testvérek vagytok, hogy tudtok még lelkesedni, egymásért tenni és áldozni is, ha kell.

Szives meleg üdvözléssel várunk benneteket ősi városunk falai között, mely fárt karokkal várja a távoli vidék romlatlan, józan, becsületes magyarságát, hogy *testvéri kézzorítással egyesítse azokat, kiket sorsuk, érdekük, joguk, kívánságuk egy táborba tömöríteni kötelez.*

Közös, nagy célokért lelkesedő, szent tiszta ideálokért küzdő seregünk szívesen és melegen üdvözlő Benneteket, Testvéreink, kisgazdák, földmivesek és földmunkások, a *Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség* nevében.

Az április 16. és 17-iki nagygyűlésre eddig a következő községek jelentkeztek:

Ugod: Vörös József elnök, Simoni Gyula titkár.

Farkasgyepű: Leimeiszter Imre, Szabadics János, Reiner Pál, Mayer András, községi bír.

Sikátor: Varga József, Ferenczi József, Szabados Pál.

Bakonyzentiván: Birbauer János, Pölding Ferenc, Mits József.

Pápateszér: Id. Forsthofer János, Forsthofer István, Unger András, Rucs Lajos, Koncz József.

Kisszöllős: Három tagot jelentett be. **Doba:** Három tagot jelentett be.

Sümegecehi: Kardos Antal, Szöke Ferenc, Papp Imre.

Bakonyás: Kelemen Dezső, Márkus Benő, Kiss Ferenc.

Rábaszentandrás: 6 tagot jelentett be. **Zalagógánfa:** Lendvay József, Ughy János.

Borszörcsök: Kutasi János tanító, Ughy Elek, Csibertics János, ifj. Modoki Sándor bír.

Karaközörcsök: Dézs Géza, Szabó Gyula.

Somlóvásárhely: Fábián József, Fazekas Péter és még egy tag.

Zalaerdőd: Erdőcs János, Pajor János.

Mencshely: Kovács Gyula és egy tag.

Bakonypölöske: Stark Pál, Stark István, Hart József.

Mareztaló: 6 tagot jelentett be. **Szentjakabfa:** Albert Ferenc, Scheller József.

Szócz: Abert József, Schneider György.

Szigliget: Két kiküldött. **Csesznek:** Két kiküldött.

Bódé: Kauffmann János, Balassa János. **Zalagalsa:** Polgár Imre, Polgár Dezső, Kovács István és egy tag.

Tótszerdahely: Két tag. **Rábasömjén:** Alacsony Dávid, Csonka József.

Dióskál: Két tag. **Bakonygyűrőt:** Fröhlik Albert, Sábel Ferdinánd.

Fügeháza: Szabolcs Gyögy, Regling Sándor.

Németbarnag: Négy tag. **Vangola:** Négy tag.

Kisapáti: Illés Bálint, Sabján Péter. **Nyírad:** Szabó Jenő, Vers Ferenc, Borbély Joachim.

Somogyzentmiklós: Tóth Károly, Mátés János.

Niek: Szeli József, Nagy Béla. **Nagydém:** Kelemen Sándor, Horváth Imre.

Bársonyos: Nagy Sándor, Horváth János, Horváth József, Mák Gyula.

Káptalanfő: Négy tag. **Gyulakeszi:** Hat tag.

Lázi: Buczó Imre, Gregovits Pál, Horváth István.

Hetyefő: Varga István, Takács Sándor. **Középszék:** Három tag.

Balatoncsicsó: Két tag. **Dabroncz:** Pajor József, Dornai Antal, Simon J. Dénes.

Kisberzsény: Farkas Károly. **Pápanyögér:** Négy tag.

Vállus: Karácsonyi Márton. **Hosszuvölgy:** Török István, Schmidt János.

Tüzvölgy: Két kiküldött. **Bakonybánk:** Molnár Mihály, Szarka András, Kovács Sándor.

Veszprémvarsány: Varga Lajos, Németh Gábor.

Bakonyzentkirály: Elnök és Takács Endre tanító.

Hosziót: Elnök, titkár. **Zalaapáti:** Tar István, Herpaker József.

Lesencezeistvánd: Két tag.

Csóth: Németh Mihály, Kiss Sándor tanító, Ujzseri Bors János.

Kővágóórs: Négy kiküldött.

Mindszentkál: Két kiküldött.

Rigács: Németh Flórián, Ferenczy Dezső, Ferenczy Albert, Polgár Gyula.

Zalaszentalás: Két tag.

Káptalanfa: Merétei Péter, Bakos Gyula.

Somlójenő: Gógös Pál, Nemes András.

Bodorfa: Nagy Ignác, Imre Károly.

Alsószék: Szabó Ferenc, Kovács Pál, Horváth János.

Oroszi: Papp János, Pernes Elek és egy tag.

Csékut: Ifj. Száji János, Ruttner Ferenc. **Zalavég:** Három tag.

Színház.

Április 8. *Péntek:* A „Csökipirulák” ismételték meg.

Április 9—10. *Szombat, Vasárnap:* a kellemes és élvezetes zenéjű „Cigánygrófnő” ment igen jó együttesben. A szép siker Völgyi és Kormos érdeme. Előbbi kedves játékaért, kelleme énekeért, az utóbbi talpraesett, zamatosan „füstös” izű alakításáért érdemel legteljesebb elismerést. Jó volt Nagy Pál alakítása, de valami mintha hiányzott volna a tőle megszokott melegségből. Rogoz jóízű nemes humora és sikerült rögtönzése a könnyekig megkacagtattak bennünket. Fűredi Ilonka nagyon elemében volt, pergő nyelvecskéje, izzó temperaméntuma, játéka, táncai ugyancsak hozzájárultak az est sikeréhez. A meg-megújuló tapsokból bőven kijutott Békefinék is.

Április 11. *Hétfő:* Rákosi Viktor „Magdolna” című néprámája került színpadra olyan színpadit tökéleteségekkel teljes művészettel, minőt közönségünk a helybeli színpadon csak nagy ritkán élvezhet. B. Király Boriska végig vezette lelkeinket az érzelmekek összes fázisain, könnyeink, melyek oly sok szemben csillogtak, fényesen igazolták Király Boriska elsőrendű művészetét. Méltó partnere volt minden tekintetben Érczkövy-grandiózusan szép előadásával, meleg megkapó, játékaival. Rogoz, Tömöry, Szécskay, Békefi miben sem maradtak a két főszereplő mögött.

Április 12. *Kedd:* A régi jó „Tatárjárás”-ban mutatkozott be az annyira nélkülözött zenekar. Ez estén egy kicsit fáradt, vontatott volt játékuk, de ezt be tudjuk az utazással járó törődöttségnek. Annál jobban elemében voltak a színészek, mintha új erőt nyertek volna a zenekar által, szinte egymást igyekeztek felülmúlni. Rogoz pompás mesteri játékában tudása, tehetsége legjavát adta, Völgyi Nusi lélekkel, érzéssel teli diszkrét eleganciája, Nádasz finom játéka, Fűredy kedvessége, Békefi igen sikerült rögtönzése, Nagy Pál és Szécskay összhangzatos játéka a legteljesebb sikert hozták meg a felújított „Tatárjárás”-nak. Hiszünk, hogy a közönség is kezd már kissé felmelegedni.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy a legújabb divátu tavaszi és nyári

modellek megörökzöltek.

Szalmakalapok átvárrását, vasalását, valamint férfi filc- és

keménykalapok tisztítását és vasalását a legrövidebb idő alatt elkészítjük.

Tisztelettel: **Ludvig Nővérek**

Pápa, Márton István u. 4.

LEGÚJABB.

Fényes László vallomása a Tisza-büntünyben.

Budapest, ápr. 14.

A M. T. I. jelenti: Gadó elnök közvetlenül 9 óra után nyitotta meg a mai főtárgyalást és folytatta Fényes László kihallgatását. Az elnök az úgynevezett katonatanács felállítására vonatkozólag intézett kérdést Fényeshez, ki a következő választ adta:

— Én sok katonatanácsi ülésen nem vettem részt. Az október 25-ről 26-ra virradó éjjel katonatiszti küldöttség kerestett fel a Károlyi-pártban. Beszéltem több alkalommal katonatisztekkel, de sohasem a Károlyi-párt programjáról, mert nem voltam Károlyi-párti képviselő. A kérdéses 26-ra virradó éjszaka semmiféle beszédet sem tartottam.

Az osztrák kamarából.

Bécs, ápr. 14.

A M. T. I. jelenti: A kamara elhatározta, hogy azokat a rendszabályokat, melyeket a kormány életbeléptetni szándékozik, hogy Ausztria függetlenségét és gazdasági talpraállítását biztosítsa, később fogják tárgyalni.

Cseh-osztrák tárgyalások.

Prága, ápr. 14.

Mint értesülünk, az osztrák kereskedelmi tárgyalások sima lefolyásúak. A meglévő nézeteltéréseket ki fogják egyenlíteni s azután megszövegezik a szerződést. Elintézték az állami egyezményen kívül a polgári egyezményeket is.

HIREK.

Tekintettel a Keresztény Kiszгада és Földmives Szövetség 16. és 17-iki nagygyűlésére, tisztelettel értesítjük olvasó közönségünket, hogy lapunk legközelebb folyó hó 21-én fog megjelenni, 6 oldal terjedelemben.

— **Megalakult a házhelyrendező bizottság.** Folyó hó 8-án alakult meg Pápa város területére kiterjedő hatáskörrel a házhelyrendező bizottság, melynek tagjai lettek dr. Csoknyay János, Kristóffy Gyula, Onody Dezső, Giczy Gábor, Bornemissza József, Szőlősi Miklós, ifj. Kovács Sándor, a pápai felmérési felügyelőség egy kiküldöttje és a veszprémi gazdasági felügyelő. A választmány Horváth István, dr. Vathy Gábor, Okolicsányi József, Juhász Imre, Turner Nándor, Balázi Gyula, Szabó József, Martonfalvy Elek, Gál Pál és Kónya István. A bizottság folyó hó 25-én a város háza nagytermében kezdi meg tárgyalásait s a házhelyeket valószínűleg a következő helyeken jelöli ki: a Vásártéren és a mögötte elterülő részen, a Somlói-úton, a Czelli-út mentén, a villanytelep és a Liget-utca közötti részen a Bakonyérig, a Grófi-út melletti részen, a Győri-út jobb oldalán, a Kishegy-úton, a Tókerékben, a Zöldfa- és Tamás-utca közötti részen.

— **Ne menjünk Amerikába.** Egy amerikai újságíró hosszabban leírja azt az embertelen bánásmódot, amiben Amerikában a szegény bevándorlókat részesítik. A sok szenvedés — amit el kell túrni a dollárok hazájába

igyekvő szegény külföldinek — már a hajón veszi kezdetét, ahol különösen a fedélközi utasok szenvednek sokat, hiába fizette meg a horribilis összegbe kerülő utat. Nagyon sokan, akik a bevándorlók ügyes-bajos dolgait intézik, azt gondolják, hogy minden bevándorló tisztátalan, piszkos egyén, holott tudjuk, mennyire téves, mennyire helytelen ez a felfogás. Elég sajnálatos azonban, hogy a legtöbb amerikai hajó tisztaság dolgában nagyon sok kívánni valót hagy maga után, mert rendszerint kevés a mosakodásra, a tisztálkodásra szükséges hely, nem is szólva arról, hogy egyes hajókon valószínűleg botrányos állapotok vannak. Ime, így fest egy fedélközi utas számára a hosszú, a bizonytalan út a tengeren keresztül a dollárok hazájába.

— **Menekült iparosok iparigazolványa.** Azok a menekült iparosok, akik a megszállott területeken képesítéshez kötött ipart üzték, de okmányaikat menekülés közben elvesztették, vagy régi lakhelyükön hagyták, iparengedélyük megadhatása végett igazolt esetekben forduljanak az Országos Menekültügyi Hivatal helybeli körletirodájához (Petőfi-utca 12. szám), ahol kellő felvilágosítást nyerne.

— **Az Erzsébetliget rendezésének, jókarba helyezésének és díszítésének munkálatai** folyamatban vannak. Ez okból a városi tanács felszólítja a nagyközönséget a sajtó útján, a gyermekeket és tanulókat az iskolák és intézetek vezetői útján, hogy az Erzsébetligetet kímélik, ott az utakban, növényekben, padokban károkat ne okozzanak, mert ellenkező esetben a városi tanács a károkozók kinyomozásánál a legmesszebb menő határokig el fog menni és őket a legszigorubb büntetéssel fogja sújtani.

— **Csak a szegényebb néposztály kap városi fát.** A városi tanács folyó hó 9-én tartott ülésén határozatilag kimondotta, hogy a város részére kiutalt fakészletekből a jövőben csak a szegényebb néposztály látandó el, tekintettel arra, hogy a fa beszerzése nem ütközik nehézségekbe a vagyonszámok osztlályok részére.

— **Olcsósági hullám — Romániában.** Nálunk, sajnos, csak szóbeszéd tárgya az olcsósági hullám, mert ha valamit vásárolni akarunk ugyancsak ki kell üríteni a pénzes tárcát. Romániában állítólag jobb a helyzet, mert egy kilogram marhahús magyar pénzértékben 36 korona, s ugyanakkor 2—3000 koronáért elég jó minőségű szövétől készült ruhát lehet vásárolni. Általában Romániában bizonyos arányt lehet megállapítani a mezőgazdasági és az ipari cikkek árai között, nálunk ellenben azt kell látnunk, hogy míg az élelállat árak csökkenést mutatnak, az iparcikkek árai még mindig megfizethetetlenek.

— **Földrengés Kecskeméten.** Folyó hó 10-én, vasárnap hajnali három órák és később, öt óra negyvenöt perckor Kecskeméten és környékén kisebb földrengés volt, amely károkat azonban nem okozott, csak a lakosság között okozott nagy ijedelmet. A lakosság attól fél, hogy az 1908-iki áprilisi katasztrófális földrengés megismétlődik.

— **A nagykanizsai sikkasztás.** Néhány nap előtt a nagykanizsai postán két megtévedt hivatalnok sikkasztást követelt el, de nem sokáig élvezhették prédájukat, mert bűntük kiderült s most várják megérdemelt büntetésüket. Az egyik megtévedt postást Rakics Jenőnek hívják, azelőtt kovácslegény volt, a háborúban azonban rokkant lett s mint ilyen, elvégezve 4 polgárit, a postán nyert alkalmazást, ahol min-

denki józan, tisztességes, kötelességtudó embernek ismerte. Pár héttel ezelőtt szabadságot kért és kapott, hogy Budapestre utazhasson, ahol mlábat akart magának csináltatni, de ahelyett, hogy elment volna, Nagykanizsán maradt, ahol állandóan mulatott, kártyázott. Ez feltűnt az ottani detektíveknek — mivel tudták, hogy Rakics szegény ember, akinek magánvagyonra nincs — s Harsay postafőnök elé állították, aki kérdőre vonta Rakicsot, aki hamarosan beismerte, hogy 32 ezer koronát sikkasztott a postán s abból telet a dinom-dánomra. A postafőnök felvilágosítva az értékeléseket, egy másik sikkasztásnak is nyomára jött. Eltűnt ugyanis egy 8500 koronás pénzeslevél, amit Bükki József postaaliszt vitt magával, akit Surd községben sikerült elfogni. A 8500 koronát hiánytalanul megtalálták a megtévedt embernél. Letartóztatták őket.

— **Amerikába utazók figyelmébe.** Újabb rendelkezések szerint a tengeren túra utazók az európai kikötőben legalább tízennegy napig egészségügyi megfigyelésnek kötelesek magukat alávetni. Ez idő alatt az elszállásolás és ellátás költségeit a kivándorlók maguk tartoznak viselni. A vesztőzár alól felmentésnek helye nincsen, azon mindenkinek keresztül kell mennie és a fertőző betegségekben szenvedőket visszaküldik.

— **Pang-a borpiac.** A borpiacon az utóbbi időben kevés az üzletkötés, kis tételekben könnyű homoki bort 20 koronáért és még ennél olcsóbban is kínálnak. A kilenc fokos gyöngyösi bort 20—25 koronáért is adják, de így sem veszik. A kivitel Csehországba és Ausztria felé teljesen szűnelt.

— **A franciák rólunk.** A Tamsben Gaglogramme foglalkozik Hegedüs Lóránd pénzügyminiszter terveivel és azt írja, hogy aki Hegedüs Lóránd munkáját pénzügyi szempontból megvizsgálta, elismeri, hogy munkája kiváló. Kívánatos volna, hogy a Rue Fridolfi élel is egy Hegedüs Lóránd állana. A cikkíró azt mondja, hogy Csehország és Németország között titkos egyezség történt. Magyarország mindig francofil volt egészen 1848-ig, de III. Napoleon rövidlító politikája kényszerítette el őket tőlünk. Irányi Dániel, a függetlenségi párt vezére tiltakozott annakidején Elzász-Lotharingia elszakítása ellen. A cikk így végződik: „Tartsuk tiszteletben a népek önrendelkezési jogát és engedjük kormányozni őket a maguk akarata szerint.”

— **Erdőégés Csákváron.** A gróf Esterházy-féle Csákvári erdőben nagy tűzvész pusztított. Ugyancsak erdő tűz ütött ki Csákerényben, ahol Merán Fülöp gróf erdeje 10 holdnyi területen leégett. Mindkét helyen eldobott égő cigaretta okozta a tüzet, mert a nagy szárazságban az erdei talajt bortó haszart rögtön lángot fogott.

— **Megmaria a veszett kutya.** F. hó 13-án Nagy Sándor alsóvárosi kiszгада, tekintettel az ebzárlatra, kutyáját szájkosárral akarta ellátni, miközben a kutya úgy öt mint a közelben tartózkodó két fiát megharapta, afféjért a kutyát gazdája agyonlőtte. Az állatorvos a kutyán vesztséget állapított meg, mire Nagy Sándort és két fiát felvitték a budapesti Pasteur intézetbe.

— **Véres dráma Somogy megyében.** Kaposvári jelentés szerint, Lukács István jómódu zentai földmives 14 éves Viktória nevű leányát agyonlőtte Valetics András, a gazdánál levő szolgálégy, utánna pedig maga is öngyilkos lett. A reménytelen szerelem áldozatait óriási részvét mellett temették el.

— **Hadtörténelmi levéltár és múzeum.** A magyar nemzet ezeréves dicső küzdelmeinek emlékét méltó helyen és módon, a m. kir. Hadtörténelmi Levéltár és Múzeum (Budapest, I., Vár, Bécsikapu-tér) van hivatva megőrizni. E célból felhívással fordult a hatóságokhoz, testületekhez és magánosokhoz, a hadtörténelmi emlékek gyűjtésére és múzeumban való elhelyezésére. Ezen felhívás eredményeképpen Győr szab. kir. város törvényhatósági bizottsága átérve ezen tervnek magyar hazafias szempontból való fontos érdekét és célját, elhatározta, hogy a tulajdonában levő minden oly iratot, fényképet, rajtot, festményt, érmet, zászlót, vagy bármely egyéb tárgyat, mely a magyar királyi hadilevéltár és múzeum keretébe illik, a tulajdonjog fenntartása mellett letét gyanánt való adományként ennek az új intézménynek átenged.

— **Az utlevelek dolga.** A vármegye alispánja figyelmezteti a lakosságot azon visszaélésekre, melyeket különböző foglalkozású, gyakran arra nem alkalmas és nem hivatott egyének követnek el azzal, hogy utlevélkiállítási és látta-mozási (vizum) ügyekben busás honorárium ellenében közbenjárásukat ajánlják fel. Ily egyének tájékozatlan és hiszékeny emberektől sokszor 10.000 K-t meghaladó összeget is zsarolnak ki, holott utlevél ügyekben nincs közbenjárás a kérelmezőknek, mindig személyesen kell megjelenniük ebbeli kérelmek előterjesztésekor. A vármegye alispánja ezért tudomására adja a közönségnek, hogy utlevél, valamint utlevélátta-mozási ügyekben mindennemű közbenjárás felesleges, mivel az utlevél kiállítása oly egyszerű közigazgatási funkció, mint pl. egy anyakönyvi kivonat kivétele és így az utlevél-kérelmek ennek megfelelőleg gyorsan intézettek el. Az utlevél és utlevélátta-mozási ügyekben mindennemű felvilágosításokat az illetékes hatóságok díjmentesen adnak meg s fizetni csupán az utlevél kiállítási díja címén fizetendő a folyamodó foglalkozásának megfelelő összeg 25 korona, illetve 150 korona. Az alispáni hivatalban az utlevél iránti kérelmek mindenkor soronkívül és pedig beérkezésük sorrendjében nyerne elintéztést, ez alól csak a legkivételesebb esetekben, ha az utazás rendkívül sürgőssége kétséget kizáró módon igazolva van, van kivétel. Amennyiben valakinek utlevélszerzésre közbenjárók szolgálataikat felajánlják, ne csak utasítsa vissza, hanem őket a rendőrhatóságnak is jelentse fel.

— **Rendőri hír.** Találtatott egy zsák liszt, 1 drb. deszka, 4 drb. kötél, 1 flóbert és pénz; igazolt tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrségen a 11. számú hivatali helyiségben.

— **A mezei egerek pusztítása.** Mezőgazdasági terményekben állandóan nagy károkat okoz a mezei egér túlságos elszaporodása száraz, esőtlen időjárás alkalmával. Sajnos, az idén is el kell készülnünk arra, hogy a vetésekben az ártalmas férgek nagy pusztítást okoznak, mert késő ősszel sok volt az országban a mezei egér, mivel a korai őszi vetésekben a nagy szárazság miatt igen elszaporodtak. A Gazdasági Tudósító értesítése szerint az ország egyes részein katasztrális holdanként 30—40 mezei egér is van, amit ha nem sikerül kiirtani, június és július hónapokban aratás

előtt nagy területek pusztulnak el szalmástul, kalászosstul. Azért óva intjük a gazda közönséget, hogy amennyire lehetséges, öntsék ki, vagy kátránnyal pusztítsák el őket, mert később a pusztítás lehetetlen lesz.

— **A közig. hatóság hatásköre.** Az államrendőrség és közigazgatási hatóság hatáskörének szétválasztása óta a következő kihágási esetek tartoznak a közigazgatási hatóság hatáskörébe: Rendőri büntető bíraskodás: a) törvényhatósági szabályrendeletbe ütköző kihágások, b) 1879. XI. t.-c. 99., 102., 103., 104., 105., 107., 123., 124. és 125. §-okba ütköző kihágásokban, c) gazdasági munkavállalkozókról és segédmunkásokról (1899. XLII. t.-c.) szóló törvénybe ütköző kihágásokban, d) állategészségügyi kihágások, e) áruforgalmi statisztikai szabályok megsértése, f) bejegyeztetés, g) ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak bejegyzés és baleset esetére való biztosítására vonatkozó szabályokba ütköző kihágások, h) közegészség elleni kihágások, i) erdei kihágások, j) ipari kihágások, k) vízrendőri kihágások, l) selyemtenyészési szabályok megszegése, m) halászati kihágások, n) útvámrendőri, o) ipari- és gyári munkások baleset elleni védelmére vonatkozó szabályok megszegése, p) mezőrend. kihágások, q) kisdedová, r) mezőgazdasági munkástörvény alá eső kihágások, s) kubikus munkásokra vonatkozó szabályok megszegése, sz) megrendelések feltöltött gyűjtése, t) erdei kihágások és erdőmunkásokra szóló törvény megszegése, ty) árumennyiség tartalmának helytelen megjelölése, u) gazdasági termények és cikkek hamisítása, v) mértékek használata stb. törvénybe ütköző kihágások, w) kötelező áruvédjegy mellőzése, x) népiskolai törvények áthágása, y) katonai kihágások, z) mindazon kihágásokban, melyeket nem az államrendőrhatóság körébe utalt ügyekben követtek el. Ezen ügyekben a kihágási bíraskodás gyakorlását további rendelkezésig a városi tanács határozatából kifolyólag dr. Uzonyi Kálmán városi tanácsos fogja gyakorolni.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zoltay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Egy bolti berendezés eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető
Kozma Mártonnál, Bakonyszentivánon.

Tocsik és Mika

rőfös-üzlete Pápa Főtér 21. szám.

Gyoics, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak dús választékban. — Szolid keresztény kiszolgálás!

Szép disznóvénnyek,

egy jóhangu gramofon 60 drb. lemezzel, egy fényképező gép és egy szalngarnitúra nagy álló tükörrel eladó az áll. tanítóképzőben.

Árverési hirdetmény.

Külsővát község képviselőtestületének megbízásából közhírré tesszük, hogy a község határában gyakorolható

vadászati jog

Külsővát községhezánál 1921. évi május hó 2-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 6 egymás után következő évre bérbeadatik. Árverési feltételek a nemesszalóki körjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Külsővát, 1921. április 6.

Körmendi József
bíró.

Vikár Vincze
körjegyző.

Eladó szőlő Tokaj-Hegyalján,

fővonalvasuti állomásától 5 percre, családi körülmények miatt, igen jutányosan, 3 millió K-ért. 1920-ban 17 holdon 450 hektolitert szűrték. Van hozzá 2 szoba, konyha, pince, borház, istálló, vincellér lakás. — Közlebbi részletekkel szolgál a Hangya-fiók üzletvezetője, Jókai Mór utca 98.

Ügyes, fiatalembert

(18—22 évest) jól jövedelmező pályára rövid idő alatt kitanítanék. Heti kezdőfizetés 300 korona. Jelenkezni Márton István-utca 4. sz. alatt lehet.

Föld-eladás.

A város belterületén 11 magyar hold kitűnő föld eladó. Bővebb értesítés megudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk“-ban.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök, Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Házitelefons.